

TLAČOVÁ SPRÁVA

Autor, titul výstavy:	Peter Rónai: retro naj...
Miesto konania:	Galéria Jána Koniarka v Trnave, Synagóga - Centrum súčasného umenia, Halenárska 2, Trnava
Kurátor:	Roman Popelár
Vernisáž:	16.09.2014 /utorok/ o 18.00 hod.
Trvanie výstavy:	16.09.(ut) – 17.10. (Pia) 2014

Peter Rónai je na výtvarnej scéne už 40 rokov predstaviteľom narúšania konvenčnej predstavy o pojme UMENIE. Taktiež modifikuje aj formálne a obsahové dosahy tohto pojmu. Ide o proces permanentný, jeho charakter, zámer a cieľ sa mení iba s príchodom nového kultúrno-spoločenského alebo politického diskurzu. Rónaiova interpretácia umenia spočíva nielen v jeho narúšaní, ale často v popieraní jeho podstaty. Sám sa označuje za typického predstaviteľa postmodernity, ktorá je charakteristická nestálosťou, premenami, zlučovaním naoko nezlučiteľného alebo naopak - spochybňovaním dlhodobo platných noriem. Hoci má vzdelanie v tzv. klasických médiách (maľba, grafika, fotografia), v praxi ich používal vždy iba rámcovo – nie ako estetický produkt–cieľ–výsledok, ale ako prostriedok na podporu myšlienok a názorov na príslušné dianie. V každom výstupe (performance, event), diele (fotografii, obrazobjekte, voľne stojacom objekte, videu, videoinštalácii...) je zakomponovaná deštrukcia formátu – tzv. obrazoborectvo. Gestá obrazoborectva majú korene ešte v avantgardách prvej štvrtiny 20. storočia. Rónai si z nich vyberá perličky, polemizuje s nimi (predovšetkým s ich odkazom súčasníkom, nakoľko ich dobový význam je nespochybniteľný) a výsledok tejto polemiky, ktorá miestami prerástla do „otvoreného boja“, tvorí esenciu jeho diela.

Po samostatných výstavách v rokoch 1997 (Synagóga – Centrum súčasného umenia) a 2007 (Kopplova vila GJK) v Trnave sa teraz predstavuje po tretíkrát. Pri príležitosti vlnajšieho životného jubilea pripravil malú obrazovú retrospektívu tvorby doplnenú o niekoľko priestorových objektov a video.

Peter Rónai sa narodil v roku 1953 v Budapešti. Vyštudoval maľbu na VŠVU v Bratislave (prof. J. Želibský, 1974), avšak študoval aj maľbu a grafiku na Akadémii výtvarných umení v Budapešti (1974 – 77). V rokoch 1976-77 tam absolvoval aj postgraduálne štúdium v teórii fotografie. Od 2. pol. 70. rokov bol predstaviteľom tzv. neoficiálnej scény v bývalom Československu s dobrými kontaktmi na alternatívnu umeleckú scénu v Maďarsku.

Po roku 1989 bol spolu s Júliusom Kollerom (a Milanom Adamčiakom, neaktívnym členom) spoluzakladateľom skupiny *Nová vážnosť*. Pedagogicky pôsobil na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a ako vedúci ateliéru *Video* na Fakulte výtvarných umení VUT v Brne. Neskôr riadil Katedru umeleckej komunikácie na Fakulte masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. V súčasnosti je vedúcim Katedry výtvarných umení a intermédií na Fakulte umení Technickej univerzity v Košiciach – pedagogicky pôsobí v Ateliéri grafiky a experimentálnej tvorby.